

Hanus Andreassen ummælir:

Enn gellir lúður í stavni

Tá sólin man lækka í landsins höll,
og kavin legst hvítur um dalar og fjöll,
á keypmansins diskur seg leggja
tær bókur, ið røða um kærleik og sorg,
og upplýsing kveikja í smáttu og borg,
og - stundum - til fullveldis eggja.

Ein dagin var komin - eg gjølla tað sá -
ein bók, sum á liti var ljósleitt og grá,
hon huga mín brátt mundi fanga.
Á permu við eygum — á dökkari mynd —
ið søgdu: ein drottur oss loysir úr synd,
har mundi ein hálshvítur pranga.

Eg blaðaði í henni, dylji tað ei,
eg kendi meg staddan á ríkari leið,
og fekk mær á bókina fatur.
Skaldið var norskt, men av skotskari ætt,
hans eftirnavn Dass var, so havi eg frætt,
hans ramliga fornavn var Pætur.

Hann fœddist í sekstánfjóruti sjei,
í Norðnøreg tugdi hann barndómsins breið,
í Bergen hann gjørdist studentur.
Í Keyptmannahavn hann sín prestlærdóm fekk,
tann læra — har sjón fyrj søgnina gekk —
hon sló ikki fálaskar mentir.

Hann norðaftur flutti — til korini trong —
og sum kapellán í árinum mong
vit í Nesna hann búleika siggja.
Men seinni hann sessast á feitarí rók
í Háløgalandi, í Alstahaug
fekk kall hann í áttatíniggi.

Hans sóknarborn balast á kargari jørð,
hygg, menninir skjútsa hann yvir um fjørð,
meðan eystan av Kjölinum blæsuri!
Men yrkjarans vit varð av andgletti skerpt,
so mangan tað sannast, at mótbúrður bert
gevur skaldinum floygdari ræsur.

Hans fyrmynd Luther tað bragd hevði gjørt
sitt móðurmál balda í kirkjuna ført,
á fedranna máli tey sungu.
Brátt Pætur varð kendur um Noregi alt
sum næmingur Luthers, ið Gud hevði valt
at fetta ta norðlendsku tungu.

Eitt konubrot var — ei eg havi tað droymt —
av henni var eisini — tað veri ei gloymt —
tann miðaldar málvansur böttur.
Tey samdust so væl undir Noregis lon,
Pætur hin rádni og skaldkvinnan von:
Dorothea Eingilbrektsdóttir.

Meg minnst sum barn, tey sátu so svinna,
tá faðir meg leiddi í kirkjuna inn,
av reinleika alt mundi skína,
tá sungu tey sálmar hans — tey dugdu hann øll:
tá lága lon fúnar og vegliga höll,
fram fagurt Guds ríki skal trína.

Tá tíð, ið hann livdi, vit rópa barokk,
tá skreytskrýdd — sum vokstur, ið fer upp í slokk —
bæði bønhus og dómkirkjur vóru,
tá málmikil Kingo bar Harranum takk,
og tónanna fugur Sebastian Bach
læt ljóma við tign inn í kórið.

Hann sálmarar yrkti, væl upp í ein leyp,
tað hefti ei fyri, sum átti hann steyp,
har altíð tað yvir man flóta,
hann yrkti um Harrans skapanarverk,
um fugl og um fisk og um villdjór so sterk,
um hvalin, í dýpi man róta.

Men krúnan á hansara skaldskapi er
tann Norðlandslúður, vit umrøða her,
ein lýsing av norðlanda lívi,
ið gevur sum heild eina fjølbroytta mynd
av skapningum Harrans úr fjøru í tind,
av korum hjá manni og vívi.

Peter Dass

Vit lesa um lappan, í skinnklæðum er,
sum hús síni knáur á bakinum ber,
og hjall sín í trøum man byggja,
um finnan, sum loysir við gandi tín bát,
so byrur gerst góður og manningin kát,
brátt fúsir á miði tit liggja.

Vit lesa um firðir og oyggjar og nes,
um matgerð og mentan av fjalli í fles,
um sólargang, skiftandi lýsi,
um steinbít, ið svimur um sjógvin við gron,
um flundruna feitu — ei gloymd veri hon —
um hákelling, laks og um hýsu.

Her andar eitt myndugt og innankátt skald,
sum hevur á orðunum merkiligt vald,
ein floygdur - og jarðbundin - vinur,
ið eisini tyktar — ei royking og snús
man kvinnuna fríðka, enn minni kardu
man edla teir norðlanda synir.

Týðingin henda úr penni er fœrd
av kvívíkarpresi, ið fyrr var, og gjørd,
sum borin av innblástri lýggjum.
Her er ikki illgongt, tú flýgur avstað
úr sýslu í sýslu, tað tykist, sum kvað
eitt fœroyskt skald her av nýggjum.

Væl er hon handfarin útgávan, við,
staðanøvn hava fœroysk snið,
so kunnugir kennast teir blettir,
her hómast Jóhan Hendriks ráð,
kopphyggin Valdemar tær prentvillur smá
læt lúka, so eingin var eftir.

Tøkk fái Stiðin og Zakarias Wang,
ið ei gloymdu prestin, um smámánnin sang,
og framdu tað útgávubragðið.
Og tøkk fái Axel, ið orðkringur bar
tann stimbrandi lúður vestur um hav
og loysti ta týðing úr lagdi.

Hestprent læt lúðurin prenta væl,
og á snøggum papíri, ei dyljast tað skal,
so keyparin ei verður nipin.
Fyri 100 krónur hann fáast kann,
so far bert av húsum kvinna sum mann
at ognar tær henda gripin.

Petter Dass: Norðlandslúðurin. Axel Tórgarð
týddi. Forlagið Stiðin gav út. Kostnaður
00 krónur.

Leinkjurnar

Vóru saman í
mong ár
Hann stásklæddur
Eg í posatroyggju

við skjáttu
ið hoygdi ryggin
togaði hann
niður, niður

Hann møtti
Altíð
Langt áðrenn
Nakar annar

orkaði ikki
at standa ímóti
varð drigin
eftir hárinum

Ljós geislaði
Úr skrivstovugluggunum
Langt út á kvøldarnar

eg heilsaði honum
men hann kendi meg
ikki aftur

Hansara likam og sál
Brúsaðu
Av orku, framskygni
Og livsgleði

eg í posatroyggju
hann í
rivnum og skræddum
klæðum

Hóast langan arbeiðsdag
Var hann í øllum
Hugsani nevndum

eygu hans
vóru hans
vóru tóm

Almenn og privat
Høvdu álit á honum

sál og likam
skríggaðu

Eitt arbeiðsgrev
Ein orkan

bert gralaði í honum
øll høvdu sviðið seg
vent sær bakið
neyðars hann

Fyrstu árin
Virkin í trúarbólum
Síðan í kaggum og
Klubbnum

havt tríggar konur
2 høvdu læst seg inni
myrkrið tók tær í favn

Í øllum mentanarligum
høpi
Í fremstu røð

triðja var flýggja av
landinum
børnini reikaðu um

Hann helt
Ongin kundi
Gera honum tað eftir

8000 í somu støðu

Meg minnst hann segði
»eg vil liva
meðan eg livi«

hoyrist róp
frá klubbnum, kaggum
cafeum eftir
øllum hesum

Eg leitaði til aðrar
strendur

Góði vinur!
Kom við mær!

sá hann aftur
einsamallur
á veg innar
í kaggan

Men hann leitaði
Sær heldur
Innar á drykkjustovuna
Sólmundur Joensen

Konsert við Sangkórinum í Siloa

Leygarkvøldið 18. des. kl. 20.30 fer Sangkórið í Siloa, Fuglafirði undir leiðslu av Eyðun á Lakjuni at hava jóla-konsert í nýggju hollini á Studentaskúlanum á Kambisdali.

Skráin verður rættuliga fjølbroytt við bæði nýggjum og gomlum jólasangum og -sálum. Kórið fer bæði at framfæra a capella og saman við orkestri. Í hesum sambandi hevur kórið fingið tríggar ungar menn at hjálpa sær við undirspæli. Hans Poulsen, klaver, Rúna Lómstein, bass og Bjarna Jøkladal, guitar. Eisini fara vit at hoyra Bárð á Lakjuni leika á tvørfloytu.

Solistar verða eisini at hoyra saman við kórinum á konsertini. Hanna Eliassen fer t.d. at syngja sangin av jólafløguni hjá Mariah Carey: »Jesus, Oh what a wonderful Child«.

Konsertin, sum sjálvandi er almenn er eisini ókeypis.

REPROZ
GRAFISKAR LOYSNIR

Tel +298 31 95 40
Fax +298 31 75 41
Alt innan prentlutir

Email: jakzac@post.olivant.fo